VIRRAN *varrelta*

Päijälän kylälehti 04/2026

6
Rallien kiitoslounas

18
Päijälän tapahtumakalenteri

PÄIJÄLÄ
Kylä virran varrella

SISÄLLYSLUETTELO

1 Sisältö ja toimitus

2 Pääkirjoitus

3 Pidä huolta

4 Alvettulan vierailu

5 Syksyn tapahtumia

6 Kulttuuria ja rallilounas

7 Kotiseutupyöräilyä

8 Aurausviittoja Päijäläntielle

9 Joulun satu

10 Tärkeä jouluperinne

11 Häme 1918

12 Miesten Kotailta Pirtillä

13 Amerikanrautoja

14 Rainerin pakina

15 Paluumuuttajia

16 Paras joululahja

17 Rukoushuoneen tapahtumia

18 Tapahtumakalenteri

19 Takasivu

Kylän yhdistykset saivat rallipokaalin s. 6

Päijälästä löytyy amerikanrautoja, s. 13

Joulutorilta alkaa kylän joulun odotus

Virran Varrelta – Päijälän kylälehti, 04/2026.

Virran Varrelta -toimituskunta: Hannu Lahtinen (päätoimittaja), Sanna Becker, Leena Bragge, Jouko ja Marja Ikonen, Anna Maria Karjalainen, Pasi Kämäri, Ulla Lahtinen, Risto Lehto, Rainer Lehtonen, Pirkko Nurminen, Risto Ojala, Terhi Ratalahti, Aino Ruokola, Maija Saarijärvi
Julkaisijat: Päijälän kristillinen yhdistys, Päijälän seudun kyläyhdistys ja Mäkimaan Muhku
Lehden taitto: Leena Bragge, Ulla Lahtinen, Mirkka Lempiäinen
Painatus: Padasjoen kirjapaino. Painetaan 4 krt. vuodessa.

Yhteystiedot:
VV-päätoimittaja Hannu Lahtinen, 0500 304769, hannu.lahtinen@paijala.fi
Päijälän kristillisen yhdistyksen puheenjohtaja Terhi Ratalahti, 045 1318891, terhi.ratalahti@gmail.com
Päijälän seudun kyläyhdistyksen puheenjohtaja Leena Bragge 040 8326131, leenaobragge@gmail.com
Mäkimaan Muhku: Risto Lehto, rhlehto1@gmail.com
Kansikuva: Sanna Becker

Arvoisa lehtemme lukija!

”*Tänään on teille Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja. Hän on Jeesus Kristus, Herra. Tämä on merkkinä teille: te löydätte lapsen, joka makaa kapaloituna seimessä. Ja samalla hetkellä oli enkelin ympärillä suuri taivaallinen sotajoukko joka ylisti Jumalaa sanoen: Jumalan on kunnia korkeuksissa, maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.*” (Luukas 2, jouluevankeliumi)

Istun taas tässä Tuomaalan ikkunan edessä ja näppäilen kannettavaa. Selatessani vanhoja VV-lehtiä, eteeni tupsahti joululehden pääkirjoitus vuodelta 2023. Se alkoi yllä olevalla Raamatun kohdalla. Aloin pohtia sitä tänä harmaana marraskuisena maanantaiaamuna. Koko päiväksi on luvattu plusasteita ja sadetta. Tuo alakulo jatkuu, kun totean edellisen kirjoituksen aikaisten sotien Ukrainassa ja Palestiinassa jatkuvan. Ei ole maallista rauhaa ihmisten kesken nytkään näköpiirissä. Sama epätoivo pursuaa meilläkin eri asioista, jos kuuntelee uutisia. Mikä meitä ihmisiä vaivaa lähes koko maailmassa? Maailmanlaajuista rauhaa ei ole tainnut juuri koskaan ihmisten kesken olla.

Tapasin lauantaina ylioppilasluokkani kavereita Lahden Yhteiskoulun 130-vuotisjuhlassa, kaikki noin kahdeksankymppisiä. Siellä oli myös toinen Hannu, joka 57 vuotta sitten tuli yhteisen luokkakaverin kanssa meille kylään. He lukivat meille Raamatusta jakeen Joh. 1:12. Silloin otimme polvistuneena vastaan Jeesuksen Kristuksen vapahtajanamme tuon jakeen mukaisesti. Tajuan, että olen saanut omistaa rauhan sydämessäni tuon jouluevankeliumin lupauksen mukaisesti, koska Jeesus rakasti ja rakastaa myös minua. Hän rakastaa myös Sinua, lehtemme lukija! Hän antaa meille todellisen sisäisen rauhan mahdollisuuden.

Tämä joululehti raportoi taas ajankohtaisista asioista ja tapahtumista kylällämme – jo tapahtuneista ja tulevista – ja antaa tilaa tuoda esiin kyläisten mielenkiinnon kohteita ja ajatuksia. Kiitos taas kaikille tämän lehden tekoon osallistuneille. Uudetkin osallistujat ovat tervetulleita!
Loppuvuosi on tapahtumiltaan hiljaisinta aikaa, kunnes päästään perinteiseen Joulutoriin Pirtillä, sitten illalla jouluvalojen sytytykseen kylällä sekä laulamaan kauneimpia joululauluja Rukoushuoneella. Varsinkin jouluvalojen sytytys edellyttää talkoita, joulukuusien hankinnan tienvarteen ja niihin valot. Se on oma haaste, johon jokainen voi halutessaan osallistua. Ota yhteyttä Ikosen Jokkeen tai Terhi Ratalahteen.

Kyläyhdistyksen, Kristillisen yhdistyksen ja Muhkun yhteiset hankkeet etenevät kylällä edelleen. Metsäperinnehankkeeseen haetaan pienehköä jatko-osuutta ja suunnitteilla on myös varastotilan laajentaminen Tukkilaistuvalla keväällä. Niistä lisää seuraavassa lehdessä, jos hankkeet etenevät.

Jälleen yksi armon vuosi alkaa olla kohta takanapäin. Kiitos tästä vuodesta kaikille kyläläisille ja lukijoille. Haluan toivottaa siunattua Joulunaikaa ja hyvää Uutta Vuotta 2027 Sinulle ja läheisillesi!

Hannu Lahtinen

OLE TERVEESTI ITSEKÄS

Jos hoidan itseäni, jaksan välittää myös läheisistäni.

Syksyllä on aina ankea olo, kun luonto asettuu talvilevolle. Minua ei auta ruskat eivätkä iloiset värit lehtipuissa. Sitä kestää niin vähän aikaa, ettei ehdi edes ihailla. Suurin osa syksyä on märkää, kylmää, sateista ja tuulista. Mielessä on vaan tuo mennyt kesä, mistä ei ehtinyt edes nauttia kaiken kiireen keskellä. Joku sanoi, ettei kesää edes ollut, kun ei mittari noussut 25 asteeseen yhtenäkään päivänä. Kyllähän se vähän lohdutti.

Alkuvuodesta aloitan aina itsehoidon käymällä vuosilaboratoriossa tarkistuttamassa onko luvut kohdillaan. Tänä vuonna kaikki oli enemmän kuin hyvin, ellei oteta huomioon pientä kolesterolin kohonnutta arvoa. Sen saa pysymään kurissa jättämällä terveellisen lisäaineettoman voin pois ja korvaamalla sen jollakin suositellulla levitteeksi kutsutulla mauttomalla mönjällä. Sitten pitää käydä parturissa leikkauttamassa tukka pois silmiltä. Hammaskiven poisto on joka vuosi vähäisempää hampaiden luonnollisen poistuman johdosta. Liikuntaa voi harrastaa muutaman kerran viikossa talvisin hakemalla posti laatikosta 300 metrin päästä ja lakaisemalla rappusilta lumet, jos sattuu lunta satamaan. Kesäisin hyötyliikunta löytyy äidin kasvimaalta tai järjestämällä kyläyhdistyksen tapahtumia pullanleipomisineen.

Loman järjestäminen on vuosi vuodelta aina hankalampaa. Tänä vuonna kävin serkkutytön kanssa Kokkolassa etätöissä. Ehdimme kuitenkin syödä ulkona joka päivä. Voin suositella Pohjanmaata hyvän ruoan puolesta. Melkein kaikki oli tosi maukasta, paitsi nuo ulkomaan sapuskat eivät oikein maistu minulle, kun on tottunut lapsesta asti syömään perunaa eikä riisiä. Haluan kyllä olla avoin kaikelle uudelle ja astun sisään mihin tahansa ruokapaikkaan kokeilemaan uusia makuja.

Itsehoitoon kuuluu myös sonnustautuminen mukaviin vaatteisiin ja ostaa välillä jotain uutta. Tänä vuonna hemmottelin itseäni ostamalla Tuurin kyläkaupasta paljasjalkakengät. Kesällä niillä oli tosi kevyt tallustella, mutta syksyn myötä varpaat alkoivat palella, koska ohuiden pohjien tarkoitus on hieroa jalkapohjia. En juurikaan huvita itseäni käymällä vaatekaupoissa – pois se minusta. Mikään ei ole niin rasittavaa, kuin sovittaa housuja pienessä ahtaassa kopissa ja huomata neljännen vaatteen jälkeen, ettei yksikään ole sopiva. Talvella on aina liikaa vaatetta päällä riisuttavaksi ja kesällä liian hiki. Ostankin yleensä puserot aina sovittamatta. Tarpeeksi iso mahtuu aina.

On lokakuu kun tätä kirjoitan, enkä edes muista milloin kävin viimeksi parturissa - kai joskus tammikuussa. Ja kun ei aikaa uudelle käynnille tuntunut löytyvän, päätin kasvattaa pitkänhuiskean takatukan. Lopputulos oli surkea. Otsatukka oli aina silmillä, sivutukka ei pysynyt missään ja takatukka oheni ja näytti takkuiselta. Meidän kupariputkista irtoaa veteen vihreää väriä ja harmaat hiukseni muuttuivat hennon vaaleanvihreiksi. Lopulta isossa kylässä käydessäni poikkesin johonkin hiusstudioon tilaamaan aikaa. Siellä sanottiin, että 15 minuutin päästä olisi aika. Tartuin hetkeen, enkä katunut. Ensin tukka pestiin ja käsiteltiin metallinpoisto-aineella. Lepäsin mukavassa tuolissa, mikä hieroi samalla selkääni. Olo oli hetken autuas ja onnellinen. Mitä olinkaan tehnyt sen ansaitakseni. Sen jälkeen leikattiin ylimääräiset latvat pois, kuivattiin ja muotoiltiin hiukset. Ostin vielä pari shampoopulloa kassiin kotihoitoa varten. Nyt uskallan katsoa peiliin – ainakin kerran viikossa.

Syksy jatkuu ja joulu tulee. Miten saan tämän hyvän mielen jatkumaan loppuvuoden. Issias valvottaa öisin. Joku ehdotti osteopaattia. Pitäisiköhän kokeilla…

Teksti ja kuva: Leena Bragge

VIERAITA ALVETTULASTA

Alvettulan kyläyhdistys teki vierailun Päijälään tutustuakseen meidän hankkeisiimme. Alvettulan kylä on todella vireä kylä, mutta he halusivat vinkkejä nimenomaan pitkäjänteisemmälle kyläsuunnitelmalle, joten keskustelimme varsinkin Elinvoimainen Päijälä 2015-2025 -hankkeen vaiheista.

Alvettulassa tai tarkemmin Alvettulan ja sitä ympäröivien Hyömäen, Lautsian ja Niemikylien kylissä on eletty monet tuhannet auringonkierrot. Täällä viljellään edelleen maata ja kasvatetaan karjaa. Monipuoliset palvelut ovat monen elinkeino nykyisin. Yhä useammat maailmalle muuttaneet palaavat kotikyliinsä vapaa-aikoinaan ja työrauhaa hakevat löytävät täältä sopivan ympäristön työntekoon tai yrittämiseen. Vuosien voimallista kylän kehittämistä on palkittu, kun Alvettula sai Vuoden Hämäläinen kylä -tittelin vuonna 2000, Vuoden kotiseututeko -palkinnon vuonna 2024, vuonna 2025 Alvettula valittiin Kanta-Hämeen vuoden kyläksi ja vuoden 2025 Leader-Kylähankkeeksi valittiin Polku kylään -hanke.

Meillä on alakoulu, jossa 27 oppilasta, koulun säilyttäminen on meidän tärkeysjärjestyksessä etusijalla ja uusien lapsiperheiden houkuttelu kylään asumaan. On seuratalo ja sen lämmityskuluja maksetaan esim. Motoristikahvion tuotolla. Koulu käyttää seuratalon salia liikuntatilana talvella.
Kylässä on entinen kyläkauppa, joka on ravintola, josta myös pientä elintarvikemyyntiä.

Kylä on kaunis, koska sen halki virtaa Alvettulanjoki ja joen rannassa on uimaranta ja nyt on ollut myös tynnyrisauna vapaasti käytössä. Kesällä rannassa on viikoittain jumppa. Kyläyhdistys hankki rantaan pari ulkoliikuntalaitetta viime keväänä.
Kyläturvahankkeessa ollaan mukana ja Suomen Kylien Avoimet Joulukylät - tapahtumaan osallistutaan.

Teksti:Pirkko Nurminen ja Pasi Kämäri
Kuva: Ulla Lahtinen

PÄIJÄLÄ
Kylä virran varrella

Alvettulan Kyläyhdistyksen hallitus vieraili Kuhmoisten Päijälässä Päijälän Kyläyhdistyksen vieraana 19. lokakuuta. Päijälässä luotiin 10 vuotta sitten suunnitelma, jolla tulevaisuudessa turvataan Päijälän kylän elinvoimaisuus ja käännetään kehityssuunta kasvuun kaikilla elämän alueilla. Kävimme erittäin mielenkiintoisen keskustelun aihepiiristä ja kuulimme mitä kaikkea Päijälässä on tehty. Ja kyllähän siellä on tehty todella paljon kylän hyväksi mm. luontokohteita, melontareittejä ja museo. Lämmin kiitos Päijälän Kyläyhdistykselle vierailumme isännöinnistä ja vieraanvaraisuudesta. Alvettulan Kyläyhdistys sai erittäin paljon uusia näkökulmia ja konkreettisia vinkkejä miten kylän elinvoimaisuutta voisi suunnitella pitkällä aikavälillä yhdessä kyläläisten ja vapaa-ajan asukkaiden kanssa. Kiitoksin Alvettulan Kyläyhdistyksen puolesta kyläyhdistyksen puheenjohtaja

Pasi Kämäri.

Kuvassa Alvettulan väkeä: vas. Ida Sandberg, Aino Knihti, Pasi Kämäri, Pirkko Nurminen ja Irja Pohjola. Ulkona vaunuissa nukkui seuraavan sukupolven edustaja Martha Tapola.

SYKSYN TAPAHTUMIA

SYYSTORI

Perinteistä syystoria saatiin viettää 12.9. kauniissa syyssäässä. Sadetta rupesi ripsomaan vasta torin päätyttyä.
Torilla oli toistakymmentä myyjää, osa oli tullut Jämsästä ja Jämsänkoskelta asti. Ostajia olisi voinut olla enemmänkin.
Taas oli tarjolla syksyn satoa, puolukoita, kalaa, leivonnaisia, kaurahiutaleita, kasvien taimia, räsymattoja, villasukkia, kirpputori- ja lahjatavaroita.
Seuraavan kerran tavataan näissä merkeissä joulutorilla 28.11. Tervetuloa jouluostoksille!

KYLÄYHDISTYKSEN JÄSENMAKSU

15 € / jäsen / vuosi

Jäsenmaksuja kerätään Pirtin toripäivinä.
Sen voi maksaa myös suoraan pankkitilille:
FI45 5176 0440 0217 87
Viestiin: nimi/nimet

PÄIJÄLÄ
Kylä virran varrella

KIRJAPIIRI

Kirjapiiri kokoontuu kerran kuussa noin 10 kertaa vuoden aikana ja vähintään 10 piiriläistä paikalla. Eihän se mikään ihme ole, kun Välimäen Ulla on pitänyt suurimmaksi osaksi huolen kahvipöydän herkuista.
Kotimainen kirjallisuus on pysynyt vakiona lukukirjoina ja niitähän riittää. Kirjastonhoitaja Eeva Markkanen saa kätevästi tilattua Keski-Kirjastosta samalla kertaa tarvittavan määrän kirjoja piiriläisille. Kirjan sisällöllä ei ole isommin merkitystä. Piiriläiset keskustelevat aiheesta kuin aiheesta suurella mielenkiinnolla.

Kuvassa vas. Ulla Lahtinen, Ulla Välimäki, Maija Saarijärvi, Aulikki Niemi-Savolainen ja Tuula Kindberg osin siinä oikealla.

PÄIJÄLÄN KYLÄLLÄ

KULTTUURIPÄIVÄ

Alekis Kiven päivänä kokoonnuttiin tuttuun tapaan viettämään kulttuuripäivää Pirtille. Tänä vuonna oli teemaksi valittu yleisön pyynnöstä vanhojen valokuvien tunnistusta. Ihmiset toivat mukanaan albumeitaan ja tunnistamattomaksi jääneitä valokuvia, joista yritettiin yhteisvoimin löytää tuttuja kasvoja ja paikkoja.
Ja taas moni arvoitus sai ratkaisunsa. Taustamusiikista vastasi Tukkilaistuvalla vieraillut Oksetti-orkesteri -tai osa siitä.

Kulttuuripäivän valokuvatunnistuksissa taustamusiikilla yleisöä viihdytti osa Oksetin jäsenistä.

RALLIN KIITOSLOUNAS

Rallin kiitoslounas tarjoiltiin tänä vuonna 17.10. noin 70 kutsun vastaanottaneelle talkoolaiselle. Sarin Kotikahvila oli valmistanut lounaaksi mm. hirvikeittoa. Päijälän erikoiskokeen rallivastaava Mika Liehu toi AKK:n kiitokset ja terveiset rallivideon ja harvinaislaatuisen palkinnon muodossa. Sen on tehnyt puusta ja metallista konnevesiläinen Jouni Lehmonen. Kaikki Secto-rallissa podiumille päässeet kilpailijat saivat sellaisen itselleen, sekä ainoana ulkopuolisena Päijälä. Se on tarkoitettu kaikille kylän yhdistyksille kiitokseksi hyvin tehdystä ja esimerkillisestä rallin valmistelutyöstä. AKK on käyttänyt Päijälän yhdistysten toimintaa ja yhteistyötä malliesimerkkinä omissa koulutuksissaan. Palkintoa voi ihailla Pirtin seinällä.

Teksti ja kulttuuripäiväkuvat: Ulla Lahtinen
Rallilounaskuvat: Tuula Suhonen

Kuvissa oik. talkooruokailijoita ja vas. Mika Liehu luovuttamassa AKK:n lahjoittamaa palkintoa kyläyhdistyksen puheenjohtajalle Leena Braggelle.

KOTISEUTUPYÖRÄILYÄ

Muhku on järjestänyt ilman välivuosia 2005 alkaen kerran kesässä yhteisen pyöräilyreisun johonkin sopivan matkan päässä olevaan kohteeseen Längelmäen, Kuhmoisten, Oriveden, Kuhmalahden tai Eräjärven alueella.

Ensimmäinen reisu tehtiin Venttolan kivilouhoksille Kalattoman alueelle. Mennessä poikettiin Västilässä, maailman ainoaan, silloin toimivaan, Jaakkolan kovasinhiomoon ja jatkettiin sitten Pohjolan tietä Kalattoman maana tunnetulle monttualueelle, jossa Olli ja Risto olivat vielä 1950-luvulla olleet kesätöissä fylliittikiven louhintatöissä. Mielenkiintoiseksi todetulla reisulla osanottajia oli mukana 24 henkeä, joista muutama lyhensi matkaansa käyttäen seuran puolesta tarjottua venekuljetusta Pitkänveden yli Ojasten kohdalla.

Nyt alkavat kiinnostavat kohteet olla sen verran reilun matkan päässä, että on jo useampana vuonna pohdiskeltu ratkaisua, jossa osa kilometreistä hoidettaisiin pyörien ja pyöräilijöiden siirto autokuljetuksin. Siispä nyt ensimmäisen kerran, kun tutustumiskohteeksi oli valittu Kuhmoisten Linnavuori, Mäkimaassa ja Päijälän Pirtillä pyörät kuormattiin autoihin ja siirryttiin Kuhmoisten kirkonkylään. Nesteen huoltoasemalla otettiin pyörät esille ja polkaistiin vanhalle Jyväskylän/Jämsän tielle.

Heti ensi kilomereillä kuljettiin entisen Kuhmoisten Päijälän kirkonkylän raittia. Useampikin mukana olleista pystyi kertomaan siihen liittyvistä kaupoista, käsityöläisistä, taloista ja niiden omistajista jne. Åkerlindin veljekset muistelivat alueella toimineen Karklahden koulun, jossa he suorittivat kansakoulunsa loppuun. Maantie tästä eteenpäin oli tosi vaihtelevaa ylä- ja alamäkeä, aluksi päällystettynä. Reilun 10 kilometrin ajon jälkeen olimme Linnavuoren juurella. Loivemmalta puolelta rakennetut mutkittelevat portaat helpottivat ylös selviämistä, useammasta suunnasta kiipeämiseen muuten hankalasti noustavalle laelle.

Näköalat ylhäältä Saaresjärven suuntaan olivat huikaisevat. Kävijöiden täytyi itse kuvitella entisten alueen asukkaiden elämää. Paenneina vuorelle, ehkä monesti pikaisesti täysin tuntematonta vihollista. Linnavuoresta tehdyistä muutamasta tutkimuksesta ei paikan päällä ole paljon tutustuttavaa.
Kävimme aivan vuoren vieressä Saaresjärven rantaan hienolle paikalle sijoitetun Saaresmajan piha- ja ranta-alueella. Maja ja alue ovat valitettavasti jääneet vähälle käytölle ja pahasti rapistuneet.
Pyöräiltiin takaisin kirkonkylälle. Mäkiä riitti paluumatkallekin. Poikkesimme hienoisessa sateessa vielä vanhan kirkonkylän laitamilla Kesäteatterilla ja ihailimme mm. vanhaa Kalholan päärakennusta samalla alueella.
Nesteen pihalla lastattiin pyörät autoihin, kiiteltiin toisiamme seurasta ja hajaannuttiin Kuhmoisten kirkolla, Pirtillä ja Mäkimaassa.

Teksti: Risto Lehto
Kuvat: Marjo Oittinen

AURAUSVIITTOJA PÄIJÄLÄNTIELLE

Lauantaina 3.10. kello 9 kokoontui 16 reippaan tuntuista henkilöä Pirtin kentälle suunnitelmana pystyttää Muhkun talkoilla aurausviitat Päijäläntielle, nyt jo 26:ntena peräkkäisenä syksynä. Aamu oli syksyisen harmaa, mutta onneksi taivas säästeli vesiään vain pieneksi hetken tiputteluksi.
Mukana pystytystalkoissa ahersivat Matti Åkerlind, Olli Lehto, Jouko Ikonen, Kalevi Vaitti, Veli-Matti Mäkinen, Pauli Vahdersalo, Matti Oittinen, Raimo Åkerlind, Tapio Konttila, Ilkka Lehto, Marko Helminen, Asko Kurki, Anna Maria Karjalainen, Timo Konttila, Heikki Åkerlind ja Risto Lehto.
Viiteen autoon jaettu porukka hajaantui koko tien mitalle ja reilussa kahdessa tunnissa tottunut joukko oli valmis kokoontumaan Pirtin laavulle Mirkka Lempiäisen, Sanna Beckerin ja Keijo Piispan loihtiman täyteläisen kahvi/tee -pöydän kimppuun. Ikosen Jouko ehti huolehtimaan tulille jo rallipäivänä varattujen makkaroiden paistamisesta ensimmäisinä tulille saapuville.

Ainakin Muhkun ensi talven hiihtokilpailujen palkintorahat tulivat näin porukalla hankittua.

Vaatimattomien arpajaisten jälkeen puheenjohtaja Lehdon Olli kiitti monin sanoin kaikkia urakkaan osallistujia.

Ollin sanoihin yhtyen,
Risto Lehto

Teksti: Risto Lehto
Kuva: Marja Ikonen

JOULUN SATU

Vieraillessani pukinmuorin leipomossa juuri ennen joulua, päätin raportoida siitä vaikutelman tähän Virran Varrelta -lehteenkin.

Avatessani leipomon oven tunsin vahvan piparintuoksun ja myös muita jouluisia tuoksuja. Ovenpielessä oli kello, jota vähän kilautin. Pian paikalle ilmestyi muori kauha kädessään, kun oli juuri aloittamassa puuron keittoa. Hän toivotti minut tervetulleeksi, kun me muorit oltiin jo ennestään tuttuja vuosien varrelta. Puuro keitettiin Tuomaalan luomukaurahiutaleista ja päälle lusikoitiin puolukkahilloa – ja kaikki tontut syömään… Jouluna sitten keitetään riisipuuro manteleilla höystettynä.

Puuron jälkeen siirryttiin leipomon puolelle. Siellä oli piparit jo koristeluvaiheessa. Minullakin oli osuus nimien kirjoittamisessa pipareihin. Kun työ oli valmis, niin juotiin kahvit. Sonnustauduin kotimatkalle ja kysyin mukaani nimikoimiani pipareita. Siihen pukinmuori vastasi, että kaikki piparit menevät pukinkonttiin, eikä ne kaikille ihan riitäkään.
Onneksi sain niistä sentään kuvan.
Joulun satu on aina totta, jonka rakentamiseen tarvitaan meitä kaikkia.

"Tuikkikaa oi joulun tähtöset
kilpaa lasten tähtisilmäin kanssa
kertokaatte joulun satua
yhtä uutta – yhtä ihanaa
- mieltä viihtäen kuin muinen lasna."

Hyvän joulun toivotuksin
Aino muori Ruokola

Aino-muorin nimikkopipareita on pukki jakanut aattona jo vuosikymmenten ajan.

JOULUPERINNE, JOSTA EN LUOVU

6.12. antaa kunnon vauhdin jouluajan alkamiselle perheessämme kolminkertaisena juhlapäivänä: Nikolaus-päivä, itsenäisyyspäivä ja meidän hääpäivämme.
Asuin nuorena aikuisena Baijerissa ja sieltä juontaa tapamme odottaa pyhän Nikolauksen käyntiä 6.12. vastaisena yönä. Jo isot lapsemmekin asettavat kenkänsä ulko-oven eteen ja Nikolaus tuo niihin yöllä pienen lahjan ja herkkuja, jotka tosin ovat meillä olleet niin runsaat, että ne ovat lautasella. 6.12. on tietenkin myös itsenäisyyspäivä, ja mieheni Benni laulaa silloin kuoronsa mukana Tampereen Keskustorilla.

Ja jos muistamme, kilistämme 6.12. myös hääpäiväämme: Benni ja minä menimme naimisiin sateisena torstai-iltana 6.12.2001. Naimisiinmeno Nikolaus-päivänä ja tavallisena arki-iltana kun oli juuri meidän näköisemme tapa.
Sanna Becker

LISÄÄ JOULUPERINTEITÄ

Minulle koko joulu on perinne, joka on jatkunut lapsuudesta saakka melko samanlaisena. Olen viettänyt lähes kaikki joulut lapsuudenkodissani Päijälän Seppälässä. Läsnä on aina ollut vaihteleva porukka omaa perhettä, 4-20 henkeä.

Lapsuudessa äiti-Tyynen aikaan joulusiivoukset hoidettiin aina vasta jouluaattona, ehkä se oli maalaistalossa käytännön sanelema juttu. Kuusen haku aattona on säilynyt tähän päivään saakka. Heikin tehtävä on koristella kuusi. Joku muu, usein Jorma ja Matti, käyvät haudoilla Kuhmoisissa ja Vehkajärvellä. Isän kuolema aloitti sen perinteen. Jouluruoat ovat säilyneet lähes samoina lapsuudesta asti: kinkku, rosolli, seitsemää laatikkoa, kaloja, juustoja, nykyään myös mätiä. Lipeäkala on väistymässä, kun sitä oikeaa ei enää saa kaupasta. Riisipuuroa ja väskynäsoppaa joulurauhan julistuksen tienoilla.Nykyään helpotan joulustressiä kaupan tuotteilla, mutta piparit ja joulutortut teen alusta loppuun itse. Sitten saunotaan, jonka jälkeen on vihdoin jouluaterian aika. Joulupukki lakkasi käymästä Seppälässä, kun Matti-pukkia ei enää kaivattu naapureissa. Muutamia paketteja kuitenkin jostain tulee, usein jotain käytännöllistä ja autoihin liittyvää. Loppuilta sujuu yhdessä laulettujen joululaulujen ja lautapelien merkeissä. Itse kuuntelen mielelläni myös jouluyön messun Vatikaanista.

Maija Saarijärvi

Olen jouluihminen, siksi tärkeitä perinteitä on monia. Joulukalenteri on yksi niistä. Muistan vieläkin ensimmäisen, jonka kummitäti lähetti 50-luvulla.
Myöhemmin aikuisena rakensin pienistä pahvirasioista omille lapsille kalenterin, jonka jokaiseen luukkuun kätkettiin kirje, jokin herkku tai lupaus mukavasta tekemisestä päivän aikana. Melkein 50-vuotias kalenteri on edelleen käytössä, se on täynnä vanhoja kirjeitä ja sinne kirjoitellaan yhä pieniä viestejä. Nykyään vietämme aamuisin muistelutuokiota, kun luemme vanhoja tallella olevia lappusia. Perinne jatkuu lasten ja lastenlasten elämässä. Lisäksi on käytössä sähköpostikalenteri, johon Tuomaalan tontut kirjoittavat maailmalla oleville perheen jäsenille tiedotuksia joulun valmisteluista ja mummin ja papan kommelluksista. Joulukalenteri on tärkein kalenteri!

Ulla Lahtinen

Ja kynttilät syttyvät hautausmailla!
Hautausmaalla käynti ennen joulua on lapsesta asti ollut meidän molempien perinne.
Kuhmoisissa on äidin, isän ja siskon hauta.
Olemme viime vuodet viettäneet jouluja Imatralla, jonne on haudattu mummo, äidin sisko ja muita sukulaisia.
Käymme haudoilla myös Imatralla.
Myös kylän jouluvalojen sytytys ja kauneimmat joululaulut on muodostunut ihanaksi perinteeksi.

Marja ja Jouko Ikonen

HÄME 1918

Tietokirjailija Heikki Niemeläinen on julkaissut tänä vuonna Suomen sisällissotaa käsittelevän kirjan Häme 1918 Valkoisen torpan poika, joka valottaa sisällissodan tapahtumia ennen maaliskuun 10. käytyä ratkaisevaa Kuhmoisten taistelua. Kirja kuvaa laajasti ja yksityiskohtaisesti sodan eri rintamien tapahtumia Hämeessä keskittyen Kuhmoisiin, missä Hans Kalmin joukot pitivät asemapaikkaansa.

Päijäläläisiä tietysti kiinnostavat kirjan tapahtumat oman kylän alueella. Etäisen sijaintinsa ansiosta Päijälä eli Leppäkoski säästyi sodan suurten rintamalinjojen pahoilta taisteluilta, joita oli mm. Länkipohjan, Vehkajärven, Harmoisten ja Kuhmoisten kirkonkylän suunnilla.

Niemeläinen on tehnyt perinpohjaisen tutkimustyön Kansallisarkiston aineistojen parissa, löytänyt ja julkaissut uusia haastatteluaineistoja, jotka antavat lisätietoa ja tekevät tapahtumat konkreettisiksi. Leppäkosken tapahtumista kertovat työväenyhdistyksen Niilo Ehrling, jonka haastattelu vuodelta 1967 löytyy Työväen Arkistosta sekä Luhtalan talon emäntä Emma Aaltonen ja poikansa Kalle ja Konrad Aaltonen, joita haastateltiin vuonna 1936 Vapaussodan Rintamamiesten Liiton toimesta. Kummankin osapuolen kertomukset tukevat toisiaan.

Osuuskaupalta räjähteitä takavarikoimaan tullut valkoisten ryhmä joutui yllättäen 5.3.1918 Luhtalan talon kohdalla punaisten väijytykseen, jossa kaikki ryhmän kuusi miestä tapettiin. Luhtalan veljekset olivat kotonaan talon töissä, joutuivat ankaraan kovisteluun mutta pääsivät pakenemaan eikä talon väelle käynyt pahemmin. Valkoisten ryhmässä ollut Mikkolan talon poika Heikki halusi käydä kotonaan Mikkolassa mutta kohtasi surmansa Luodoksenmäessä.

Mielenkiintoisena yksityiskohtana kerrotaan, että Niilo Ehrling joutui sodan jälkeen vangituksi, mutta kovasintehtaan, Suomen Liuskekivi Oy:n johtaja N. Wiren antoi hänestä myönteisen lausunnon hyvänä kivityöntekijänä, joten Ehring pääsi nopeasti ehdonalaiseen vapauteen.

Heikki Niemeläinen on kansantaloustieteen tohtori ja historiallisiin lähdeaineistoihin perehtynyt tutkija, joka piti syyskuussa Päijälän Pirtillä kirjaansa Häme 1918 koskevan esitelmä- ja keskustelutilaisuuden, joka kokosi kiinnostunutta kuulijakuntaa.

Luhtalan talon Aaltosen suvussa on muisteltu näitä tapahtumia: itsekin kuulin pappani Konradin ja Luhtalan entinen emäntä Veera Mäkipää kuuli isänsä Kallen kokemuksista heidän itsensä kertomina. Leppäkosken alueella ei vastakkainasettelu kärjistynyt, vaan pikemminkin haluttiin välttää vihamielisyyksiä ja yhteenottoja. Nämä haastattelut yksityiskohtineen vahvistavat käsitystä, että pakkotilanteessa turvallisuuttaan varmistaakseen heidän piti puolensa valita.

Kirja toimii hyvänä käsikirjana, josta voi saada lisävalaistusta sodan tapahtumiin Hämeessä. Oma mielenkiintonsa on tietysti yhteyksillä kuuluisuuksiin, Tahko Pihkalaan ja Tove Janssoniin, ja monilla muilla kirjan hahmoilla ja paikoilla. Jonkin verran raskassoutuista on seurata sotatoimien runsaita yksityiskohtia. Niiden asettamista kokonaisuuteen auttaa tutustuminen Kuhmoisten historian kuvaukseen kansalaissodasta.

Teksti: Anna Maria Karjalainen
Kuvat: Ulla Lahtinen

MIESTEN KOTAILTA PIRTILLÄ

Viesti vaihtui äidiltä tyttärelle – Aino Ruokolalta Leena Braggelle – Miesten Kotaillassa marraspäivänä 13.11. Päijälän Pirtissä. Ensin Aino kertoi kirjoittamastaan Päijälän pienviljelijäyhdistyksen 100-vuotishistoriikista; Leena jatkoi Päijälän Pirtistä ja 30-vuotiaasta Päijälän kyläyhdistyksestä.

Valtakunnallinen Pienviljelijäin keskusliitto oli perustettu 1921 ennen Päijälän PVY:tä; keskusliiton alustava perustamiskokous oli Oriveden opistolla. Perustamisaikaan Suomessa oli 1921–22 katovuodet, mikä ohjasi maanviljelyyn, ojittamaan peltoja ja torjumaan hallaa. Päijälässä toiminnan kehittämiseksi 10 henkilöä perusti Leppäkosken talossa 1926 Päijälän PVY:n.
PVY rakensi 1939 Pirtin, 1952–53 urheilukentän, hankki 50-luvulla tiilikoneen, ja rakensi 1965 viljankuivaamon ja laitteita lainattaviksi. Kuhmoisissa oli kaikkiaan 10 pienviljelijäyhdistystä. Jäsentensä voimien keräämiseksi PVY järjesti kesäjuhlia, urheilu- ja muita kilpailuja, iltamia, kursseja ja myyjäisiä.

Pirtistä ja kyläyhdistyksestä

Päijälän kyläyhdistyksen puheenjohtaja Leena Bragge kertoi Pirtistä ja yhdistyksen toiminnasta. Pirtti rakennettiin liiton tyyppipiirustuksen mukaan. Se oli seurojentalo, jossa järjestettiin kokouksia, kursseja. iltamia, vuosi- ym. juhlia, elokuvia, näytelmiä, hiihto- ja muita urheilukilpailuja. Pirtillä toimi maatalouskerho nuorille 4H:n alaisena ja vanhemmille. Keittiö on tehty sadan hengen tarjoilua varten. Pienviljelijäyhdistyksen tilalle perustettiin 1983 Kylätoimikunta ja siitä syntyi Päijälän Seudun kyläyhdistys 1996. Kyläyhdistyksellä on yhteistoimintaa mm. rallien järjestämisessä Päijälän kristillisen yhdistyksen, Mäkimaan Muhkun ja Päijälän Seudun metsästysseuran kanssa. Kyläyhdistyksessä on n. 100 jäsentä, osa kausiasukkaita.
Pirtillä toimii kunnan sivukirjasto. Kyläyhdistys huolehtii Riihigallerian kahviosta, kirjapiiristä, toripäivistä, Runon ja Suven päivistä. Yhdistys perusti Tukkilaistuvan kylän muiden yhdistysten kanssa. Aino Ruokolan ja Leena Braggen esitykset virittivät kotailtamiesten keskuudessa vilkasta keskustelua.

Teksti ja kuvat: Risto Ojala

Aino Ruokola kertoi kirjoittamastaan Päijälän PVY:n 100- vuotishistoriikista.

Leena Bragge esitteli Pirttiä ja kyläyhdistystä.

PÄIJÄLÄN AMERIKANRAUDAT

Päijälän rauhallisella kylätiellä saa joskus hieraista silmiään, kun vastaan tulee melkein tien levyinen amerikanrauta -ellei peräti kaksi, tumma tai vaalea.

Joonas Udd osti oman Buickinsa Hausjärveltä keväällä -24. Hän kannusti vanhempiaankin kokeilemaan autoaan. Isä ja prätkämies Mika Udd suhtautui asiaan vähän varauksellisesti, mutta äiti-Satu innostui heti ajelulle, koska pariskunnan neljännesvuosisadan pituinen moottoripyörä-harrastus oli katkolla Sadun pahan nivelrikon takia. Muuta ei tarvittu: Satu ihastui heti ison avoauton pehmeään kyytiin. - Tällainen meillekin! Ja jo samana kesänä hekin löysivät Tuusulasta oman Buick Electransa vm. -68.

Mikään halpa juttu tällainen jenkkiautoharrastus ei ole, mutta Mikan sanoin: ”Harrastus ei ole mistään kotoisin, ellei se vie kaikkia rahoja. Halvempiakin harrastuksia voisi olla, mutta tämä on yhteinen Sadun kanssa. Ja moottoripyörän selässä ei voi kutoa sukkaa, mikä on Sadulle myös tärkeää.”

Autoon on tehty pikkuhiljaa remonttia, niin että nyt se on siinä kunnossa, että uskaltaa lähteä kauemmaksikin. Buick vie polttoainetta 16 litraa 100 kilometrillä. Edellisenä kesänä ajeltiin 12500 km eikä kertaakaan hinausauton kyydissä. Mika osaa kuulemma itsekin tehdä autolle jotain, Joonaskin osaa muttei ehdi. Varaosia saa suhteellisen halvalla Amerikasta.

Suomessa, Ruotsissa ja Baltiassa on paljon jenkkiautoharrastajia ja tapahtumia. Mika ja Satu ovat käyneet parina kesänä Ruotsissa pidemmällä reissulla ja lisäksi kierrelleet Suomen cruisingeja. Joonas on toistaiseksi kierrellyt kavereiden kanssa vain Suomessa, mutta haaveena on lähteä joskus Viron Haapsaluun, jossa on iso jenkkiautotapahtuma heinäkuussa.
- On kiva ajella kavereiden kanssa kimpassa ja tavata samanhenkisiä ihmisiä, toteavat sekä Joonas että vanhempansa.

Talvella autot viettävät lomaa, ja kuskit hyppäävät moottorikelkkojen kyytiin. Mika ja Satu haaveilevat vielä moottoripyöräilystäkin, kunhan Satu saisi nivelensä kuntoon.

Unelmien retki oli muutama vuosi sitten, kun he viettivät kolme viikkoa moottoripyöräillen Bosnia-Herzegovinassa ja Kroatiassa, mm. Sarajevossa ja Mostarissa. Mostarin haave oli syntynyt Mikan nuorena lukemasta kirjasta Mostarin tien liftarit. Parhaat reissut syntyvät usein ilman suuria suunnitelmia.

Yksi sysäys auton ostoon oli Mikan mukaan se, että sydänoperaation jälkeen päätettiin lakata elämästä sitku-elämää. Haaveet kannattaa toteuttaa nyt eikä sitten kun on myöhäistä. Siinä hyvä neuvo meille kaikille!

Teksti: Ulla Lahtinen
Kuvat: Ulla Lahtinen ja Joonas Udd

Yläkuvassa Joonas Uddin Buick Wildcat vm. -64
Alakuvassa Mika Uddin Buick Electra vm. -68

MONTA VAARAA OMPI EESSÄ

Muu vaara -liikennemerkki varoittaa autoilijoita ilmeisesti tiellä vapaana kulkevista lehmistä.

Joku saattaa luulla, että Päijälän korkeuksilla ei olisi vaaroja laisinkaan. Itselläkin mieleen tulee ensimmäisenä pohjoisemman Suomen Ounasvaara. Oman kokemukseni perusteella tosin vaarallisin asia siellä oli lumilautailu. Oli muuten ensimmäinen ja viimeinen kerta kun siihen kyytiin lähdin. Historian tunneilta Ounasvaarasta mieleen jäi lähinnä palovaara, joka realisoitui joskus 1940 -luvulla.

Päijälä on, ehkä yllättäen, täynnä vaaroja. Etenkin teiden varsilla on kaikenlaisia varoituksia edessä ja usein myös takana olevista vaaroista. Tämä pätee etenkin routavaurioista, montuista ja vaarallisista mutkista kertoviin liikennemerkkeihin. ‘Routavaurio 12 km”. “Mutkia 12 km”. Ja seuraava samanlainen merkki 12 km päässä. Kesät talvet. Eikö olisi helpompaa laittaa nämä merkit Tampereen moottoritien jälkeen ja routavauriot & mutkat päättyvät -merkki Lahden rajalle.

Hirvivaara -merkkejäkin on siellä täällä, mutta eihän niitä kukaan pelkää. Paitsi hirvi vähän. Karhuja sen sijaan pelätään, niin ettei uskalleta sienimetsään mennä, vaikkei karhuvaaralla pelottelevia kylttejä juuri näy. Itse pelkään eniten hirvikärpäsiä, punkkeja, hyttysiä ja kimalaisia. Ja tietysti itse sieniä. Monethan niistä ovat myrkyllisiä tai ainakin pahoja. Kumpi on suurempi riski, että eksyt metsään ja syöt hädissäsi pahimpaan nälkään myrkkysienen kuin se, että karhu eksyy sienipaikallesi ja popsii sinut hätäpäissään suuhunsa. Pahimpaan nälkään. Ja hotkii vielä keräämäsi sienet päälle.

Muu vaara -liikennemerkki varoittaa autoilijoita ilmeisesti tiellä vapaana kulkevista lehmistä. Onko kyseessä pakomatka vai ihan luvallinen tallustelu, sitä ei edes lisäkilpi kerro. Kolari maitolehmän ja peltilehmän kesken voi koitua kummankin kohtaloksi. Jalan tai pyörällä kulkevia merkki koskee lehmien tielle jättämien niin sanottujen jalkaväkimiinojen vuoksi.

Television yleishyödylliset tietoiskut ovat varoitelleet meitä jo sukupolvien ajan monenlaisista arkielämän vaaroista, kuten heikoista jäistä, juoppokuskeista, heijastimista (tai siis niiden puutteesta), nettihuijareista ja Tero Vaarasta (SIG). Kaikkein toistetuin vaaravaroitus on kuitenkin tämä arkipäivän tarpeellinen ilmaisu, joka opetetaan myös Suomeen saapuville ulkomaalaisille: alavilla mailla hallan vaara. Etenkin vesinisäkäs -ja hissipelkoisten on toki syytä hallita myös seuraava varoitus: vesihiisi sihisi hississä.

Pahimpia vaaroja näin joulun lähestyessä ovat liiallinen nettiostelu, ylensyöminen, joulukuusen neulasten ennenaikainen variseminen ja turha hössötys. Eli rauhallista joulua vaan kaikille.

DrR
Pakinoitsija
(Rainer Lehtonen)
Ideat ja kommentit PakinaPäijälä Facebook -sivuille

PALUUMUUTTAJIA PÄIJÄLÄÄN

Päijälässä ei ole kovin paljon tyhjiä taloja, mutta jotkut ovat kuitenkin aika vähällä käytöllä. Hannu Kalevalla oli niin kova ikävä Päijälään, että hän otti rohkeasti yhteyttä talon omistajaan, joka vuokrasikin talonsa hänelle.

Hannu Kaleva ja Terttu Hietala ovat olleet useita vuosia päijäläläisiä – Hannu pidempään, vaikka he asuivat viimeksi 6 vuotta Padasjoella. Silti he ovat olleet koko ajan tuttu näky talkoissa ja kylän toreilla, missä Terttu on myynyt leivonnaisia ja lauantaitoreilla kahviakin, Hannu kalaa.

Tänä syksynä he saivat vuokrattua Isoniemen talon, joka on ollut aika vähäisellä kesäkäytöllä. Talollekin on tietysti hyväksi, että siellä asutaan vakituisesti. Sijainti on myös Hannulle, armoitetulle kalamiehelle, ihanteellinen, sillä Isoniemi on nimensä mukaisesti veden äärellä Pitkänveden rannalla. Hannu odottaa innolla, saadaanko talveksi hyvät jäät, että pääsisi kalastamaan vaikka jo joulukaloja. Muita Hannun harrastuksia ovat asuntoautolla seikkailu ja kalastus- ja marjastusreissut Lapissa.

Terttu on ammatiltaan kokki ja työskennellyt vuosia sotealuiden keittiöissä ja aiemmin myös leipomoissa. Hän on eläkkeellä mutta tehnyt edelleen sijaisuuksia vanhoilla työpaikoillaan. Nyt Terttu on päättänyt siirtyä kokonaan eläkkeelle. Mutta ei sentään kylän toreilta. Muutenkin hän leipoo ja kokkaa mielellään muillekin, jos jollakulla on tarvetta pieniin juhliin.

Käsityöt ja puutarhanhoito ovat Tertulle mieluisia harrastuksia. Hän on kova kutomaan mattoja, joita joku on saattanut ostaa Riihigalleriasta. Isoniemeen ei kuitenkaan mahdu ainakaan talviaikaan kangaspuita, joten hän käy kutomassa edelleen Padasjoella kudonta-aseman tiloissa. Myös sukkien neulominen on mieluisa harrastus.

Koirat Rane ja Retu muuttivat mielellään Päijälään, sikäli kuin hännänheilutuksista voi jotain lukea.

Tervetuloa takaisin Hannu ja Terttu!

Teksti ja kuva: Ulla Lahtinen

Isoniemeen muuttaneeet Terttu Hietala ja Rane-puudeli sekä Hannu Kaleva ja beagle Retu.

PARAS JOULULAHJA

Tyttäreni kertoi, ettei hänen entisessä yläkoulussaan ole ollenkaan joulujuhlaa tänä vuonna, resurssipulan vuoksi.

Samaan syssyyn sain puhelun, että josko kirjoittaisin tämän hartauskirjoituksen. No, tottakai, jos on lupa puhua joulusta, ihan pyydetäänkin.

Päijälän Joulua ei jätetä resurssipulan vuoksi juhlimatta, eikä joulukirjoitusta kirjoittamatta!
Onneksi Päijälän leppoisaa, lähiruokahenkistä ja ekologista joulutoria ei peruuteta resurssipulan vuoksi.
Onneksi Päijälään syttyvät jouluvalot, rukoushuoneella lauletaan kauneimmat joululaulut ja tänä vuonna päästään messuun uudenvuoden päivänä.
Jumalan Kiitos, Päijälä ei peru joulua resurssipulan vuoksi!

Joulu on Jeesuksen syntymän muistoksi. Sitä me juhlimme. Saamme hurjan reilut lahjapaketit Jeesukselta. Jeesus tuli tänne maan päälle, että me saamme lahjamme. Nämä joululahjat eivät ole kilteille lapsille. Jeesus ei kysy, onko täällä kilttejä lapsia. Jeesus tietää, ettei olla oltu kilttejä. Armopaketteja saa aina vaan lisää. Ei ole saldorajaa, eikä tule viestiä, että armosaldonne on lähes loppuun käytetty. Ei ikinä. Armoa lahjaksi riittää, armosaldossa on varaa.

Päijälä juhlii Jeesuksen syntymää, armoa on jaossa lahjaksi kaikille!

A ansaitsematon
R rakkaus
M meidän
O osaksemme

Tänä vuonna rukoushuoneen perinteinen tapaninpäivän joulukirkko vaihtuu osin seurakunnan toivomuksesta uudenvuodenpäivän messuksi.
Tervetuloa siis pyytämään siunausta tulevalle vuodelle!

Teksti: Pirkko Nurminen
Kuva: Ulla Lahtinen

EUROOPPALÄHETYKSEN LÄHTEILLÄ

Mika Tuovinen kertoi elämästään ja johtamastaan Mission Europesta.

Uskonpuhdistuksen muistopäivänä 25.10. Päijälän rukoushuoneen lähetystilaisuudessa vieraili rovasti **Mika Tuovinen**, joka on Mission Europen toiminnanjohtaja. Tilaisuuden avasi **Hannu Lahtinen**. Hän tapasi Mikan 90-luvun alkupuolella Viron Põltsamaalla, jossa Järvenpään seurakunta järjesti raamattuseminaareja: sinne pöllähti uusi nuorisotyöntekijä Mika Tuovinen, ja siitä alkoi heidän tuttavuutensa.

Lähetystyö on ollut Mikan sydämellä koko elämän ajan. Virosta hän siirtyi Saksaan muutamaksi vuodeksi ja palasi Suomeen Kansanlähetykseen lähetysjohtajaksi. Hannullekin missiotoiminta on tuttua, sillä hän oli aikanaan Järvenpään seurakunnassa järjestämässä missiota, jonka pääpuhujana oli evankelista Kalevi Lehtinen. Lehtinen oli järjestänyt Neuvostoliitossa suuria kaupunkimissioita, sitten Euroopassa ja myös Suomessa. Mission Europe jatkaa Kalevi Lehtisen työtä, ja sama näky on juurtunut Mika Tuoviseen. Järjestöllä on kymmenkunta työntekijää.
Mission Europe auttaa seurakuntia Suomessa ja ulkomailla järjestämään paikallisia evankelioimis- ja rukoustapahtumia.

Tavoitteena on, että mahdollisimman moni kuulisi evankeliumin ja ottaisi sen vastaan. Tapahtumissa rukoillaan myös sairaiden ja avuntarvitsijoiden puolesta. Rukoushuoneen lähetystapahtumassa heräsi paljon kysymyksiä ja vilkasta keskustelua.

Teksti ja kuva: Risto Ojala
Alempi kuva: Terhi Ratalahti

Rukoushuoneen tontilla on ollut VANHOJA PUITA, joiden kunto arvelutti. Niinpä lokakuussa ryhdyttiin toimeen. Lahdesta tuli kouranosturi Joonas Tervalan tilaamana pätkimään ison vaahteran rukoushuoneen pihasta. Se oli osin jo lahonnut, ja kasvaessaan vieläkin isommaksi sen oksat olisivat tulleet katon päälle. Samalla poistettiin tien varresta laho koivu ja viereistä mökkiä uhkaava iso mänty, joka oli rukoushuoneen puolella.

RUKOUSHUONEEN KUISTIEN alkuperäiset arvokkaat IKKUNAT olivat päässeet myös yli sadan vuoden aikana rapistumaan, mutta on tänä vuonna kunnostettu perinteisin menetelmin ja materiaalein. Työn tekivät talkoolaiset ja Ruokolan Puu Anna Maria Karjalaisen johdolla. Kiitämme kaikkia keräykseen osallistuneita, mikä mahdollisti mittavan korjaustyön. Lehden painoon mennessä osa ikkunoista oli vielä asentamatta, mutta joulun avauksessa niitä voi ihailla.

TAPAHTUMAKALENTERI

Päijälän sivukirjasto on auki perjantaisin, poislukien pyhäpäivät.
Parillisella viikolla klo 9 - 11.30 ja parittomalla viikolla klo 12.30 - 15

La 28.11.	**Joulunavaus** klo 9-13 Joulutori Pirtillä klo 18 Kauneimmat joululaulut ja kylän jouluvalojen sytytys Rukoushuoneella
Pe 1.1.2027	klo 13 **Uudenvuoden messu** Rukoushuoneella
To 14.1	klo 18 Kevään **raamattupiiri** alkaa Rukoushuoneella (parillisten viikkojen to)
Ke 20.1.	klo 14 **Päivätuokio** Tuomaalassa, Tuomaalantie 60
Pe 22.1.	klo 13 **Kirjapiiri** Pirtillä: Liisa Louhela, Mies joka kantoi aurinkoa sylissään
Su 7.2.	klo 11 **Laskiaistapahtuma** Pirtillä: hernekeittoa, laskiaispullia, hiihtokisa sään sallimalla tavalla
Ma 15.2.	klo 14 **Päivätuokio** Vintturissa, Hahmajärventie 392
Pe 19.2.	klo 13 **Kirjapiiri** Pirtillä: Eeva Kilpi, Välirauha, ikävöinnin aika
Su 14.3	klo 13 **Marianpäivän messu**; sen jälkeen kristillisen yhdistyksen vuosikokous
Ke 17.3.	klo 14 **Päivätuokio** Rukoushuoneella
Pe 19.3.	klo 13 **Kirjapiiri** Pirtillä: Suvi Ratinen, Pakolainen

Katseet kyliin -seminaari Ahlmannin koulutuskeskus, Tampere

Pirkan kylien järjestämä seminaari 24.9. käsitteli kylien elinvoimaisuutta, turvallisuutta ja tulevaisuutta. Myös varautuminen oli vahvasti esillä. Mika Hyytiäisen esitelmä varautumisesta ja kylien roolista siinä oli erittäin mielenkiintoinen.
Tilaisuudessa jaettiin myös vuoden kylätunnustuksia. Mm. Talviaisten vohvelikahvila sai tunnustuksen Vuoden 2026 kyläteko.
Päijälän kyläyhdistyksestä mukana olivat Leena Bragge ja Marko Helminen.

Pyöreän pöydän tenttiin pääsivät kuvassa olevat vasemmalta: Petri Rinne Pirkan Kylät pj., Arto Pirttilahti Suomen Kylät ry:n pj., Pauliina Pikka Nokian kaupunginjohtaja, Mika Hyytiäinen sotilasprofessori eversti evp.

JOULUTORI
Päijälän Pirtillä
Päijäläntie 12
La 28.11.2026
klo 9-13
Tervetuloa!
Päijälän Seudun kyläyhdistys

KAUNEIMMAT JOULULAULUT
JA JOULUVALOJEN SYTYTYS
Illalla Rukoushuoneella
klo 18.00
Tervetuloa!
Päijälän kristillinen yhdistys

PÄIJÄLÄ
Kylä virran varrella

Haluatko osallistua lehden tekoon, tai onko sinulla kenties juttuidea?
Ota yhteyttä Ulla Lahtiseen: ullalah48@hotmail.com